

Hnúšťanský hlas

Kultúrno-spoločenský mesačník obyvateľov Hnúšte a okolia

Ročník XIII. Číslo 10. Rozširované bezplatne.
www.hnusta.sk www.mskshnusta.sk

október 2017
msks@hnusta.org

PRVENSTVO V LETNEJ FOTOSÚŤAŽI PATRÍ PRIEHRADE

Na stránke sociálnej siete Turistického Informačného Centra prebiehala počas leta turistická fotosúťaž, do ktorej mohli cestovatelia a turisti zasielať snímky zo svojich letných výletov, a podeliť sa tak s návštevníkmi našej stránky o jedinečnú atmosféru čarovných miest z rôznych zákutí našej planéty. Do turistickej foto-súťaže nám ľudia v priebehu leta zaslali celkovo 45 fotografií zo 16 krajín sveta, ležiacich na štyroch rôznych kontinentoch. Okrem iného sa na súťažných snímkach našli aj také exotické miesta ako napríklad Brazília, Filipíny, Španielsko alebo Egypt. Vyše polovica zo súťažných snímkov však pochádzala priamo z našej domoviny a jednej z nich sa nakoniec podarilo fotosúťaž aj vyhrať. Niet sa vlastne čomu čudovať, veď v našich končinách možno nájsť nejedno nádherné miesto, ktoré po zachytení fotoobjektívom bude pripadať s najväčšou pravdepodobnosťou rovnako krásne aj eskimákovi, afričanovi alebo mongolovi. Máme tu predsa kopec unikátov a krás, ktoré nikde inde na svete nenájdete – katedrály, vodopády, hrady, drevenice, končiare veľhôr, salaše, kaštiele, drevené kostolíky, jaskyne, zámky, atď. O čosi zaujímavejšie pre našinca však je, že víťazná fotografia nakoniec vôbec nebola vyhotovená nejak obzvlášť ďaleko od nášho mestečka. Ani nie desať kilometrov na severozápad odfoťil v jedno svieže letné ráno turista Martin Vozár z kopčeka nad Klenovcom neďalekú priehradu v takom magickom okamihu, že ním prostredníctvom fotografie nakoniec dokázala očariť ešte aj návštevníkov našej stránky a zaisťiť si tak prvenstvo v letnej fotosúťaži. Autor fotografie pochádza zo Žiliny a tento záber sa mu podarilo vyhotoviť v jedno letné ráno, keď sa raz vybral na hríby do lesa s kamarátom, u ktorého bol na prázdninách na neďalekej chate. To, či sa Martinovi nakoniec podarilo hríby nájsť nevedno, ale isté je, že jeho ranná prechádzka nebola márna, keďže priniesla najkrajší letný fotozáber do našej súťaže. Martinovi preto touto cestou srdečne gratulujeme a prajeme mu veľa pekných záberov na cestách a úspešných hubárskych úlovkov.

Mgr. Filip Grác

DS Katalpa z Hnúšte
uvádza

IVAN BUKOVČAN

LUIGIHO SRDCE

ALEBO POPRAVA
TUPÝM MEČOM

13.10.2017 19:00 hod.

ÚČINKUJÚ:
Martin Pliešovský
Henrieta Struhárová
Štefan Zajak
Katarína Murinčeková
Filip Grác
Gabriela Stančíková
Janka Brežňanová
Diana Kiráľová
Eva Vojenčiaková
Bernadeta Konzová

vstupné: 3,-€

Réžia: Michal Stejskal

SNOW

FILM FEST

najlepšie
filmy
uplynulej
sezóny

V kine Rimava,
v sobotu 11.11. 2017
od 14:00 hodiny.
Vstupné 2,-€

O občerstvenie postarané!

www.SnowFilm.cz

**sneh
ľad
adrenalin**

Dostavba kanalizácie nateraz nebude

Dostavbu kanalizácie v dosiaľ neodkanalizovaných častiach mesta Hnúšťa v okrese Rimavská Sobota miestna samospráva v tomto roku pravdepodobne nezačne, hoci s časťou nákladov počítala i v tohtoročnom rozpočte. Dôvodom je, že projekt mesta nebol podporený v príslušnej eurofondovej výzve. „Sme tesne pod čiarou. V prípade, že by niekto z vybraných subjektov do výstavby nešiel, tak by sme možno ešte prišli na rad. Pokiaľ nie, budeme čakať na ďalšiu výzvu, keďže zhruba tretina Hnúšte nie je odkanalizovaná,“ konkretizoval primátor Michal Bagačka. Hnúšťa získala na dostavbu kanalizácie nenávratný finančný príspevok vo výške zhruba 3,9 milióna eur už v roku 2015. K realizácii však nakoniec nedošlo pre časovú tieseň a obavy z nepredvídateľných okolností, ktoré výstavbu mohli pozdržať. Mestu preto hrozil vznik neoprávnených výdavkov, ktoré by podľa primátora v krajnom prípade mohli dosiahnuť aj úroveň stoviek tisíc eur.

Zdroj: echoviny.sk

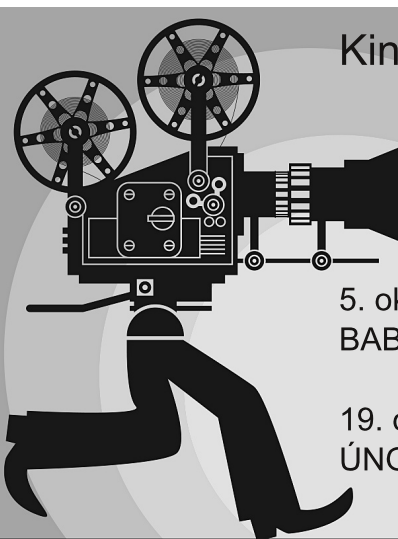
Prevádzka letného kina v Hnúšti bola úspešná

Tohtoročná sezóna premietania filmov v letnom kine v Hnúšti na severe okresu Rimavská Sobota bola oveľa úspešnejšia ako vlani. Pre TASR to uviedla riaditeľka tamojšieho Mestského kultúrneho strediska Diana Vojenčiaková, podľa ktorej je presné dôvody ťažko určiť, môže však byť za tým výber filmov. „Tohto roku sme sa zamerali hlavne na české komédie, o ktoré bol medzi ľuďmi záujem. Celkovo sme zatiaľ premietali šesťkrát, v auguste to bolo každý piatok, v júli sa však vždy nedalo, keďže častejšie pršalo,“ konkretizovala Vojenčiaková s tým, že premietania ešte pokračujú i v septembri. Priemerná návštevnosť amfiteátra bola podľa jej slov okolo 80 návštevníkov. „Na Hnúštku a vzhľadom na to, že nemáme plne digitalizované kino, a preto nemôžeme púšťať všetky kinopremiéry, je to veľmi dobrý výsledok,“ dodala. Prevádzku letného kina obnovila hnúšťanská samospráva vlani po 17-ročnej prestávke. Jej súčasťou

bolo okrem iného inštalovanie plastových sedačiek, aké dovtedy v amfiteátri neboli. „Zabezpečenie premietania v letnom kine je síce trochu náročné, keďže doň musíme voziť ozvučovaciu techniku a všetko potrebné dvomi autami, ale stojí to za to,“ konštatovala riaditeľka, podľa ktorej premietanie v amfiteátri plánujú aj počas budúcej sezóny.

Zdroj: TASR

Kino Rimava

5. októbra o 17:00
BABY ŠÉF

19. októbra o 18:00
ÚNOS

Mestské kultúrne stredisko v Hnúšti aj tento rok pozýva (nielen) seniorov na tanečno-zábavný program s názvom Čaj o piatej. Program sa uskutoční v piatok 20. októbra 2017 o 17:00 hod. v prístavbe Domu kultúry.

Tanečné kolá so živou dychovou a ľudovou hudbou budú spestrené kultúrnym programom, ktorí si pre vás pripravili deti z Detského folklórneho súboru Zrkadielko, Detského divadelného súboru Kukátko a pracovníci MsKS. Pri občerstvení a historických fotografiách budete počas rozhovoru spomínať na minulosť a porovnávať zlaté časy s tými dnešnými.

Tešíme sa na stretnutie s Vami!

Bije zvon slobody, čujte ho národy...

Takto privítal revolučný prevrat v roku 1848 Jozef Miloslav Hurban a báseň sa neskôr stala národnou piesňou.

Študenti Gymnázia Mateja Hrebendu mali 13. septembra možnosť pozrieť si inscenované pásmo k 200. výročiu narodenia Jozefa Miloslava Hurbana, prvého predsedu Slovenskej národnej rady, vedúcej osobnosti povstania v roku 1848, spisovateľa, politika, novinára, publicistu, organizátora kultúrneho života v Hornom Uhorsku a evanjelického kňaza.

Program bol venovaný jeho rodinnému životu v kruhu manželky Aničky, rodenej Jurkovičovej, Ľudovíta Štúra a Michala Hodžu, ktorý mal aj edukatívny charakter. Nebol len spomienkou na tohto veľikána, ale mal poslúžiť účastníkom aj ako príprava na jednu z maturitných otázok zo slovenskej literatúry. Touto inscenáciou sa tvorcom podarilo pripomenúť mladej generácii neútláčajúcu potrebu zachovávanía hrdosti na kultúrno-duchovné a spoločenské piliere národa, ktoré vybudovali práve štúrovci.

Mgr. Martin Pliešovský

Rodinná fotografia Hurbanovcov vznikla na výstave výšiviek v Martine v roku 1887. Zľava syn Vladimír Hurban, nevesta Augusta Hurbanová (neter Ľ. Štúra), synovia Bohuslav Hurban, Konštantín Hurban a Svetozár Hurban-Vajanský. V dolnom rade zľava vnučka Olga (dcéra S. Hurbana-Vajanského), manželka Anna Jurkovičová-Hurbanová a rodina S. Hurbana-Vajanského, dcéra Viera, manželka Ida Hurbanová a syn Vladimír Ladislav Hurban.

Autor: LITERÁRNY ARCHÍV SNK

Ochotníci z DS Katalpa v Hnúšti prichádzajú na scénu s novým predstavením

Divadelný súbor Katalpa vznikol v roku 2015, avšak história amatérskeho divadla siaha až do druhej polovice 19. storočia. Po prevrate v roku 1918 sa kultúrny život v Hnúšti zlepšoval a ochotníci pravidelne nacvičovali. Prvým režisérom bol Bernard Mišečka, ktorý sám písal básne a divadelné hry šité ochotníkom na mieru. V roku 2015 sa činnosť ochotníckeho divadla obnovila v podobe DS Katalpa a jeho členovia sa po prvýkrát predstavili hnúšťanskému publiku v piatok 13. mája 2016 v slávnom príbehu Gabriela Chevalliera z francúzskeho mestečka Zvonodrozdo. Po mimoriadne úspešnej premiére i repríze na domácich divadelných doskách sa predstavili s touto inscenáciou aj na 24. ročníku Divadelných dní pod Slovenskou bránou - memoriál bratov Držíkovicov v Tlmačoch. Opäť pod režisérskou taktovkou Michala Stejskala, ktorý je viac ako päť a dvadsať rokov členom DS Daxner v Tisovci, prichádzajú zasa v piatok trinásteho, tentokrát októbra, s premiérou hry Ivana Bukovčana Luigiho srdce alebo poprava tupým mečom. V tejto americkej buffonáde hlavnú úlohu stvárňuje Martin Pliešovský. Definícia tvrdí, že buffonáda je divadelné predstavenie založené na veľmi smiešnych situáciách. Hrdina tejto hry však čaká na popravu, čo dozaista nie je veľmi smiešna situácia a teda už samotné žánrové označenie hry je ironickým paradoxom. Paradoxom, na pôdoryse ktorého sa rozvíjajú nielen paradoxne smiešne situácie, ale predovšetkým základná, neparadoxná myšlienka: jej inscenačné transportovanie si preto vyžaduje pros-

triedky a postupy dôsledne realistické. Nielen preto, že vymyslený príbeh sa opiera o nevymyslené, reálne jestvujúce črty konzumnej spoločnosti. Iba v jej podmienkach môžu niektoré všeobecne negatívne ľudské vlastnosti nadobudnúť neľudské, až absurdné rozmery, iba v spoločnosti, ktorej vládnu peniaze, môže vládnuť i presvedčenie, že za peniaze si možno kúpiť všetko...

V tomto prípade i ľudské srdce...

Ing. Henrieta Struhárová

Turistické infocentrum čoskoro ukončí svoju druhú sezónu

Na konci októbra sa uzavrie sezóna úspešného projektu Turistického infocentra v Hnúšti. Aj v toto roku si mohli domáci návštevníci i hostia zakúpiť suveníry nášho mesta, dostať informácie o možnostiach výletov v okolí, či požičať si bicykel na cyklovýlet. Filip Grác, ktorý v tejto sezóne v infocentre vykonával dobrovoľnícku prácu vymyslel aj niekoľko bonusových aktivít. Asi najúspešnejšou bola súťaž Hnúšťanská šifra. Oproti minulému roku sme zaznamenali zvýšený počet návštevníkov, menej úspešný ako minulý rok bol cyklobus, niekedy z dôvodu nepriaznivého počasia, inokedy pre nízky záujem cykloturistov. V budúcom roku plánujeme rokovať s Vyším územným celkom a regionálnym dopravcom o možnosti premávky cyklobusu na trase Rim. Sobota – Muráň, čo by zvýšilo počet cyklistov i turistov. Sme radi, že sme so založením TIC vo vestibule kultúrneho domu urobili dobré rozhodnutie. Niektoré hlasy hovorili, že treba počkať so založením infocentra a umiestniť ho do Petrivaldského vily. Jej rekonštrukcia je bohužiaľ v nedohľadne a my už máme za sebou dve úspešné sezóny a krásne zrekonštruovaný priestor. V kultúrnom dome okrem toho TIC nevykazuje žiadne náklady na energie, ani na mzdy, takže tak ako sme

sľúbili, táto služba nestojí mesto v podstate nič. Na konci októbra sezónu uzavrieme a začneme sa pripravovať na novú sezónu. Jej súčasťou by mali byť nové propagačné materiály, na ktorých budeme pracovať v zime. Vďaka nim sa dozvieme o všetkých krásnych miestach v Hnúšti a okolí, turistických trasách, vyhlídkach, jazierkach, jaskyniach, zrúcaninách hradov, dozvieme sa, kde si môžete zajazdiť na koni, či vidieť v prírode srnky, diviaky, či sysle. Veríme, že sa nová príručka stane obľúbeným základom výletov všetkých Hnúšťanov a hrdó ju budeme môcť ukazovať i našim návštevm.

Roman Lebeda a Diana Vojenčiaková

Najrýchlejšími Hnúšťanmi sú Ján Vetrák a Zdenka Slatinská

Titul z Nočného behu ostal na Slovensku, Poliak Adam Dymitroca ho neobhájil. Celkovým víťazom sa stal Michal Mojžiš z Vidinej, najrýchlejšou ženou Jana Martinská z Tuhára. Najrýchleším Hnúšťanom v roku 2017 je Ján Vetrák, najrýchlejšou Hnúšťankou Zdenka Slatinská. Športovo – charitatívno – kultúrne podujatie začalo 1. septembra už popoludní, keď sa na štart postavili deti v štyroch kategóriách a podali bojovné výkony napriek tomu, že si niektoré obili i kolená. Firma PMXnet, ktorá detský beh sponzoruje pripravila pre všetkých štartujúcich hotdogy, cukrovú vatu a množstvo ďalšieho občerstvenia. Nasledovalo podujatie Na kolesách proti rakovine, ktoré zastrešuje Nadácia výskum rakoviny. Okrem vystúpenia hudobnej skupiny pripravilo aj symbolickú jazdu mestom. Napätá atmosféra vládla v centre Hnúšte už od začiatku registrácie na Nočný beh. V areáli už bol víťaz minulých pretekov Adam Dymitroca z Poľska, i jeho prenasledovatelia z roku 2016 Pavol Gábor z Brezničky a Ján Pockľan z Hrachova, ale aj ďalšie zvučné mená bežeckých kruhov. Medzi Hnúšťanmi sa z minuloročnej top 5 objavili Lukáš Koncz, Ján Vetrák a Lukáš Molnár. Už v prvom kole si pred Dymitrocom vytvorili náskok dvaja pretekári, ktorí si ho udržali až do konca. Nakoniec časové rekordy padli vo všetkých kategóriách, ale víťazstvo putovalo pretekárovi, ktorý v Hnúšti štartoval po prvýkrát. Stal sa ním Michal Mojžiš z Vidinej, ktorý vylepšil minuloročný rekord hnúšťanských pretekov o 21 sekúnd. Druhý bol taktiež nováčik na hnúšťanskej trati – Peter Ďurica z Krupiny. Na treťom mieste finišoval poľský pretekár Adam Dymitroca. „Sú o 17 rokov mladší,“ odpovedal sympatický Poliak s úsmevom na otázku moderátora Romana Lebedu, ako je možné, že skončil až tretí. V kategórii mužov nad 39 rokov zvíťazil Martin Knapčok z Pezinka, pred Jánom Pockľanom z Hrachova (absolútny víťaz Nočného behu mesta Hnúšťa z roku 2015) a Jánom Vetrákom z Hnúšte. Ján Vetrák sa stal aj víťazom kategórie Hnúšťanov. Minulý rok skončil druhý za Lukášom Konczom, teraz si miesta vymenili. Tretí skončil Radoslav Doboš, štvrtý Lukáš Molnár a piaty Martin Kocka. Najrýchlejšou Hnúšťankou sa stala Zdenka Slatinská, pred Zuzanou Ladikovou a Ninou Piaterovou. V kategórii žien do 39 rokov dominovala Jana Martinská z Tuhára, druhá bola Laura Ibošová z Topoľčian,

pokračovanie

tretia Katarína Chromeková z Kokavy nad Rimavicou. V kategórii žien nad 39 rokov bola najrýchlejšia Dáša Adameková z Michalovej, druhá bola Monika Fintorová z Pezinka a tretia Ľubica Šelestová z Brezna. Na štart sa v roku 2017 postavilo 77 pretekárov. Preteky zakončilo pekné športové gesto, keď víťaz pretekov bežal svoj okruh ďalej a do cieľa doviedol i posledného pretekára. Organizátori, ktorými boli mladí ľudia z občianskeho združenia Horná Rimava, rozdali celkovo 26 ocenení – 21 cien putovalo do jednotlivých kategórií a 5 cien žrebovali losom. Tieto ceny mohli získať iba športovci, ktorí nezískali žiadnu cenu vo svojich kategóriách. „Chceme takto motivovať aj amatérskych bežcov, ktorí by inak žiadnu cenu nevyhrali,“ uviedol hlavný organizátor pretekov Roman Lebeda. Ceny odovzdala predsedníčka Hornej Rimavy Marianna Balašková a primátor Hnúšte Michal Bagačka. Záver večera patril hudobným vystúpeniam – Vratkovi Rohožovi z Iné Kafe, Adissovi a skupine Team revival.

ORGANIZÁTORI ĎAKUJÚ PARTNEROM PODUJATIA: Banskobystrický samosprávny kraj, Mesto Hnúšťa, PMXnet Hnúšťa, MsKS Hnúšťa. Mediálnym partnerom: Echoviny.sk a Rimava.sk. Sponzorom za vecné ceny pre bežcov: Hotel Aquatermal D.Strehová, Roman Lebeda, Koler s.r.o., Michal Fekeč, Diana Vojenčiaková, Total Sport, Hostinec MATO, Libra Hnúšťa, Pizza Gaia, Prema Leo, Active Planet, Genes, a.s., JOMKO computers, Predajňa STIHL, U Sveťa Klenovec, Autoprofi, Pneuservis Hutka, Piváreň u Bertika, Autoškola Bráďňanský, Michaela Hroncová, Rodina Balašková, VR Fitness club, Špeciálna ZŠ Hnúšťa, Crystal4europe, Fotografka M. Kipeťová. Podujatie sa konalo pod záštitou primátora mesta Hnúšťa Michala Bagačku.

Zdroj: echoviny.sk, foto: M. Kipeťová

Súťaž o najkrajšiu ženu Hnúšte a jej okolia je vyhlásená!

Po náboře, ktorý sme s mentorkou súťaže Luciou Slovákovou absolvovali na gymnáziu, SOŠ a vo volejbalovom klube koncom septembra, sa tešíme na 2 mesačnú organizáciu súťaže. Finalistky čaká aj tento rok dôsledná príprava na galavečer, ktorý sa uskutoční koncom novembra. Počas prípravy dievčatá absolvujú kurzy líčenia s make-up artistkou, fotenie v profesionálnom štúdiu Petra Foto, kurz chôdze, prípravu voľnej disciplíny, coachingové sedenie na zvýšenie sebavedomia, aby sa súťažiaci naučili najst' svoju hodnotu, poznali svoje schopnosti a dôverovali si, aby sa neobávali vystúpiť počas rozhovoru s moderátorom na verejnosti. Nás počas tohto obdobia čaká oslovovanie sponzorov, účinkujúcich a príprava na samotný galavečer. Po úspešnom ukončení súťaže nás minulý rok oslovil prestížny časopis CANADA Exclusive, ktorého odborným garantom je Kanadsko-Slovenská obchodná komora. Je vydávaný v spolupráci s leteckou spoločnosťou Air Canada a bude tento rok našim hlavným sponzorom. S majiteľkou svadobného salónu EDEN v Rimavskej Sobotě sme sa dohodli na sponzorstve vo forme požičania spoločenských či svadobných šiat a tak sa diváci aj súťažiaci určite majú na čo tešiť!

Diana Vojenčiaková, MsKS

Rekonštrukcia priestorov Mestskej polície v Hnúšti

Mestská polícia v Hnúšti momentálne využíva na svoju činnosť priestory, ktoré sú z hľadiska dispozície a pracovného využitia nevhodné pre jej činnosť. Z tohto dôvodu sa mesto rozhodlo, že pre MsP vybuduje nové priestory, ktoré budú pre jej činnosť vyhovujúce. Začalo sa to tým, že mestský úrad presťahoval svoje „dlhodobé“ archívy do prispôbolených priestorov v priemyselnom parku a tým uvoľnil archívne priestory, ktoré sa za pomoci firmy Mgr. Grigorij Šamin - BAUTRADE a pracovníkov zamestnaných cez projekt „Šanca na zamestnanie a cesta na trh práce“ premieňajú na kancelárie MsP. MsP po rekonštrukcii dostane nový vzhľad, bude viditeľnejšia, prístupnejšia pre bežného občana a kompatibilnejšia. Dobudovaný bude aj bezbariérový prístup, ktorý doteraz chýbal. Vyzdvihnúť by som chcel hlavne zamestnancov z projektu „Šanca na zamestnanie a cesta na trh práce“, pretože aj keď sa nejedná o profesionálnych „stavbárov“, ich snaha stojí za to a výsledky sa dostávajú.

Ing. Michal Vacula, MsÚ

Dňa 16.09. 2017 sa uskutočnili v Banskej Belej Majstrovstvá SR v brannom viacboji kynológov. Náš klub reprezentovali dve dievčatá Emma Vachová a pes Akrim v kategórii žiačky a Kornélia Dovalová a pes Maxo v kategórii mládežníčky. V nepríjemnom daždivom počasí obidve pretekárky zabojovali v rámci svojich možností. Emka a Akrim si vybojovali pekné 6. miesto so ziskom 266 b. a Nelka a Maxo nakoniec obsadili medailové 3. miesto s celkovým počtom 300 b. Obom našim členkám blahoželáme a tešíme sa na ďalšie úspechy.

O. Vargová, MKK

„Vtáka poznáš po perí a človeka po reči,“ vraví príslovie, a je tomu skutočne tak. Rečove náš ľud patrí do toho veľkého komplexu stredoslovenského nárečia, ktoré Ľudovítovi Štúrovi a jeho vrstovníkom v 1. polovici 19. storočia (1843) poslúžilo tak vzácne pri založení spisovnej reči slovenskej. Že pôvodné obyvateľstvo našej viesky rečove a podľa vyznania národného bolo na tej báze ako všetci dobrí Slováci, svedčia o tom zápisy v dvoch protokoloch, tu spomínaných. Ako bolo spomenuté, sú písané češtinou (bibličtinou), lenže zaprieť charakter Slováka nemožno ani tam, lebo tie mnohé slovakizmy v záznamoch svedčia o tom, že naši starí predkovia sa pridržali toho, čo oni sami zdedili po svojich predchodcoch, a tak je to správne. Keď som vyššie bol spomínaný, že som v starom haraburdí našiel latinsky písanú krčmársku listinu, iste sa ne jeden čitateľ zadiví, že ako sa ona len mohla nájsť medzi jednoduchým ľudom. Tomu je tak, že latina v Uhorsku sa tak bola ujala vo verejnom živote, ako nikde inde v Európe. Pri nej sa otupoval národný cit, ale práve preto nevznikali národnostné protivy. Od roku 1790, po Jozefovi II. (1780 - 90) Maďarom neprestajne prialy všetky okolnosti a všetky politické udalosti. Po napoleonských vojnách Austria so svojim Metternichom začala sa obávať panslavizmu (Ruska a Slovanstva vôbec) a preto hľadela svojou politikou chrániť Maďarov a oni začali sa napínať a rozpínať. Umienili si, že z Uhorska razom urobia jednorečový, národný, maďarský štát, a stali sa nadmieru netolerantní. Keď v iných krajinách nášho milého Slovenska cerila netolerantnosť maďarská zuby na našich príslušníkov, nuž v našej rodnej vieske vari najviac. V roku 1885 cirkevná škola v našej obci zanikla a deti našich starých rodičov boli prinútené chodiť do čistomaďarskej súkromnej školy v Kolónii. Sám som chodil do nej, ale až po prevrate (1918); vtedy už bola škola slovenská. O tejto škole išiel chýr do široka. Ona naozaj po stránke pedagogickej bola vzornou, bola vystrojená všetkými učebnými pomôckami, ale ona bola zhubnou metlou slovenskej krvi, lebo ona bola veľmi dobrým odnáródňovacím nástrojom. Malé, úbohé šesťročné dieťa nevedelo slova maďarského. Učbári vtíkali chúdiatku cudziu mu reč a veru po šiestich rokoch sa po maďarsky naučilo. Rodičia jeho, i keď vedeli len po slovensky, národne neboli uvedomelí a v mnohých prípadoch, keď učitelia videli a spoznali nadanie bystrého šuhaja, zavolali si k sebe rodičov chlapcových, vravia im, že z ich synka bude dobrý študent a že veru spoločnosť, ktorá vydržovala školu,

bude na štúdiách vydržovať aj ich synka. Chudobní slovenskí rodičia, nevediac, ako okrádajú svoj vlastný národ podobným činom, dali svojho syna do pazúrov číhajúceho „brata?“ Chlapcovi počas štúdia sa natoľko vtíkalo cudzie presvedčenie, že on už ani nemohol a pozdejšie ani nechcel inakšie dumať, len po maďarsky. Aj hanbil sa do viesť svoju ženu (maďarku) ku svojmu otcovi, oblečenému do širokých giat, košele so širokými rukávami, čiernej vesty, klobúčika s malou strieškou. Iní synkovia išli na remeslo vo fabrike. Tam z nich tiež urobili Maďarov. Viacerí sa nedali odnáródniť, ale veru mnohí upadli, a to najmä tí, ktorí bývali v Kolónii, i keď pochádzali z Muránskej Dlhej Lúky, z Tisovca, Kokavy n./Rim., alebo z inakade. Takýmto spôsobom odtieklo mnoho z našej národnej krvi, a to veľmi zdravej, životaschopnej krvi a tam na druhej strane ona posilnila napoložhnitú a zrednutú. Kto vie, čo by bolo bývalo s nami, nebyť prevratu v 1918 a r. 1938, 1939; iste nie dobre. Môžeme ďakovať Prozreteľnosti, že nás zachránila a vyviedla z národného úpadku. Prosím Všemohúcnosť, aby krivda, spáchaná na mojom rode bola odčinená, aby sa on mohol prirodzeným spôsobom vyvíjať, veď má k tomu dané a určené Bohom všetky predpoklady. V takom snažení Boh nám pomáha!

Z kroniky Likiera vybral Mgr. Filip Grác

Obec Kraskovo vyhlasuje v zmysle § 9a odst.1 zákona 138/91 Zb. zákona o majetku obcí v znení neskorších predpisov obchodnú verejnú súťaž na prenechanie majetku obce do nájmu a to nebytové priestory v budove obecného úradu Kraskovo č. 67.

Ponuky na prenájom nehnuteľnosti sa doručujú na Obec Kraskovo, obecný úrad Kraskovo č. 67, 980 26 Lukovišťa v termíne do 16.10.2017, v zalepenej obálke s označením „Obchodná verejná súťaž – prenájom nebytových priestorov – neotvárať“.

Podmienky obchodnej verejnej súťaže sú:

- 1.Meno priezvisko žiadateľa resp. názov spoločnosti a meno a priezvisko štatutárneho zástupcu
- 2.Podnikateľský zámer využitia nebytových priestorov prenechaných do nájmu
- 3.Doklad preukazujúci právnu formu žiadateľa
- 4.Navrhovaná cena za prenájom priestorov je 0,65 eur/m2 a sú zverejnené aj na úradnej tabuli obce Kraskovo a na internetovej stránke obce Kraskovo: www.kraskovo.ocu.sk Obhliadku nehnuteľnosti je možné vykonať po dohode so starostkou obce na t.č. ++421/47 56 90 158, ++421 902 828 395 Zdena Očovayová, v.r. starostka obce.

8-smerovka

B	A	K	O	B	E	R	E	C	B
F	P	I	E	U	L	E	L	T	O
E	A	N	S	D	R	I	E	K	A
A	D	K	E	Ú	Č	I	K	Y	D
Š	Á	A	H	C	E	R	T	S	O
A	K	Ž	O	N	O	P	R	A	B
K	J	A	V	O	R	V	I	L	O
Č	I	C	E	S	T	A	Č	V	L
A	Ň	Ó	V	Ť	L	I	K	O	S
M	E	D	S	M	O	T	A	N	A

budúcnosť, cesta, električka, fľaša, koberec, javor, kľúčik, mačka, med, padák, vlasy, vôňa ponožka, rieka, sloboda, smotana, strecha,

Malohont je historický región, a krátko bol aj komitátom a stolicou Uhorska. Územie Malohontu zodpovedalo približne severnej a strednej časti dnešného okresu Rimavská Sobota a severovýchodnej a východnej časti okresu Poltár. Územie Malohontu susedilo zo severu so Zvolenskou stolicou, z východu a z juhu s Gemerskou a zo západu s Novohradskou. Malohontom preteká rieka Rimava.

RIEŠENIA:
 OSEMŠMEROVKA: BABIELETO
 ŠIFRA: SVETLOBEŽNÍK

SUDOKU:

3	2	6	9	5	7	8	4	1
1	7	8	2	4	3	6	5	9
4	5	9	8	6	1	2	7	3
7	3	1	6	9	2	4	8	5
2	8	5	7	3	4	1	9	6
9	6	4	1	8	5	3	2	7
5	1	2	3	7	8	9	6	4
6	4	3	5	2	9	7	1	8
8	9	7	4	1	6	5	3	2

SUDOKU

3			9			8		1
1		8	2		3	6		9
4		9		6		2		
		1	6				8	5
	8	5		3		1		6
9			1				2	7
5		2	3			9		
6			5	2			1	8
8	9						3	2

O
P
U
S
M
A
D
Z
K

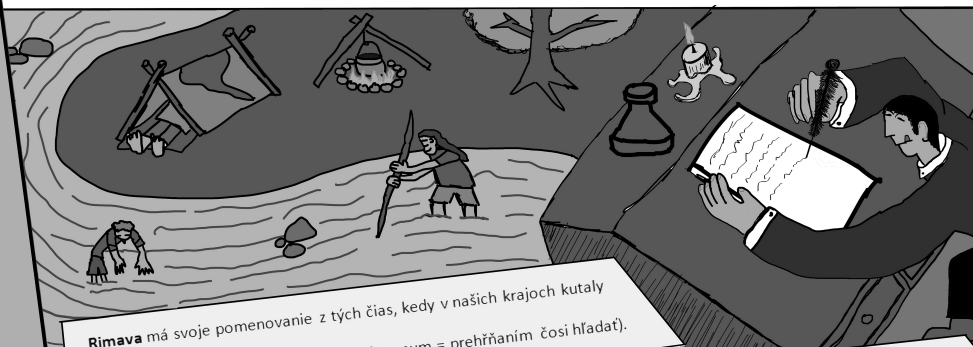
KDE SME SA TO OCITLI?

V prostriedku Rimavskej doliny, povedľa železnice a hradskej cesty z Tisovca do Rimavskej Soboty leží naše mesto, zvané Hnúšťa. Kraj, v ktorom je Hnúšťa, volá sa Malohont.

Priestor Malohontu leží v štyroch dolinách, a to v tisovskej, klenovskej, kokavskej a suchánskej, medzi ktorými je tisovská najväčšia, s názvom Rimavská dolina.

Rimava má svoje pomenovanie z tých čias, kedy v našich krajoch kutaly po zlate románske národy (rimor, ári, átus sum = prehňaním čosi hľadať).

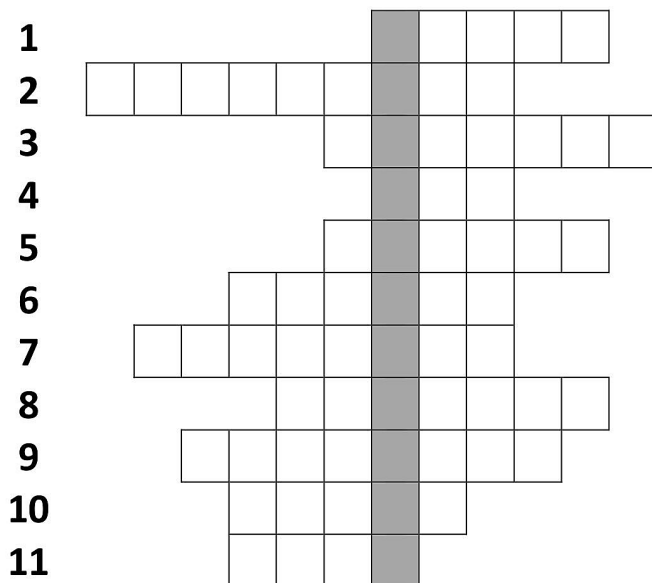
Stôp po takom zamestnaní po našej doline jesto mnoho. Vid' napríklad básne o Rimavskej doline od Jána Bottu zo Skalníka Vyšného, o ktorých si povieme nabudúce ...

HNÚŠŤANSKÁ ŠIFRA – OKTÓBER

MENO: _____

KONTAKT: _____

Hnúšťanská šifra má v sebe každý mesiac zašifrovanú inú tajničku. Pokiaľ sa vám ju podarí do posledného dňa v mesiaci rozlúštiť správnym vyplnením všetkých jej slov, prineste nám ju vytlačenú a vyplnenú s vaším menom do Turistického Informačného Centra (v MsKS v Hnúšti) a buď sa na vás na konci mesiaca v žrebovaní usmeje šťastie a vyhrajete zaujímavú cenu alebo sa aspoň niečo nové dozviete o regióne, v ktorom žijete.

- 1, Polotvrдый сыр в тvare bochníka, ktorý sa v minulosti vyrábал на klenovských lazoch.
- ② Rok dokončenia ozubnicovej železnice medzi Tisovcom a Pohronskou Polhorou. *(rímskymi číslicami)*
- III. Farba, ktorou je v lesoch на mapách zaznačená Rudná Magistrála.
- 4 Počet kvetov, ktoré drží rytierska ruka v mestskom erbe Tisovca. *(slovom)*
- Názov mesta, v ktorom možno nájsť tretí najstarší turecký most на Slovensku.
- 6, Priezvisko významného štúrovca, ktorý by sa в tomto roku dožil dvestovky.
- VII, Názov mesta в Taliansku, s ktorým má Hnúšťa uzavretú medzinárodnú družbu.
- 8 Názov tradičných ľudových slávností на ukončenie žatvy.
- 09 *Prívlastok armády, на ulici ktorej leží в Hnúšti pošta.*
- X Názov vrchu, pod ktorým sa nachádza mesto Banská Bystrica.
11. Názov obce в okolí, kde leží vysoká pec z roku 1871.

Okienko do histórie: hačavská magnezitka

V roku 1900 firma MIAG postavila na Hačave v tej dobe najmodernejšiu magnezitovú továreň v Rakúsko-Uhorsku. Tento rok môžeme označiť za začiatok priemyselného spracovania magnezitu na Slovensku. Závod v Hačave dostal miestne označenie "Horná magnezitka". Výstavba továrne stála okolo milión zlatých. Vystavané boli tri šachtové pece s ročnou kapacitou okolo desaťtisíc ton páleného magnezitu. Pece sa postavili podľa plánov Ing. Dryandera. V roku 1905 sa podľa plánov vedúceho fabriky Františka Nahelschmitza vybuďovali ďalšie dve šachtové pece, jedna z nich s otočným roštom a kapacitou asi päťtisíc ton. Pred 108 rokmi - v roku 1909 podľa plánov dánskej firmy Schmidt-Kopenhagen bola postavená rotačná pec na pálenie magnezitu, prvá tohto druhu na svete. Bola 43 metrov dlhá a jej kapacita predstavovala dvadsaťtisíc ton ročne. Technickou výhodou rotačnej pece oproti vtedy všeobecne používaným šachtovým peciam bola jej vysoká výrobnosť a hlavne odbremenenie obsluhy od ťažkej, s drinou hraničiacej práce. Význam postavenia rotačnej pece dokazuje aj zvýšená výroba od jej postavenia. Po roku 1923 výroba v Hačave začala klesať, nakoľko šachtové pece boli definitívne zlikvidované a výroba sa obmedzila len na čiastočné využitie rotačnej pece. V roku 1946 bolo rozhodnuté o zriadení národného podniku Slovenské magnezitové závody so sídlom v Bratislave. Výrobný sektor bol organizovaný v štyroch výrobných celkoch, pričom jeden výrobný celok Hačava tvorili závody Hačava, Hnúšťa, Sirk, Ploské a Ratkovská Suchá. V roku 1948 vypálila rotačná pec 25 418 ton, čo znamenalo rekord v histórii závodu a vyššia výroba bola len v rokoch 1910 - 1913, avšak vtedy prevádzkovali aj šachtové pece. Postupne sa začali stavať nové a renovovať staré objekty. V súvislosti s ukončením ťažby vo vlastnej bani Burda bolo rozhodnuté s postupným útlmovým programom rotačných pecí a v roku 1989 závod, ktorý výrobne zabezpečoval produkciu magnezitových slinkov bežnej kvality na dvoch rotačných peciach s ročnou kapacitou 52 tisíc ton oceliarskeho a tehliarskeho slinku skončil svoju prevádzku. V roku 2001 nemecká spoločnosť INTOCAST AG odkúpila Hačavskú magnezitku po 2,5 roka trvajúcim konkurze v značne zdevastovanom stave. Prijala koncepciu modernizácie a intenzifikácie výroby. Súčasťou postupného plánu bola aj rozsiahla rekonštrukcia rotačnej pece č. 1. Bola realizovaná v rokoch 2003 - 2004 a stála spoločnosť 50 miliónov korún. V súčasnosti rotačná pec vypaľuje magnezitový slinok s obchodným názvom INTOFRIT R používaný najmä pri výrobe žiaruvzdorných hmôt a stavív. Po uplynutí sto rokov existencie rotačnej pece možno objektívne konštatovať, že s jej vybudovaním a činnosťou je úzko spätý rozvoj magnezitového priemyslu na Slovensku. Za uplynulú storočnicu si v závode našlo miesto niekoľko desiatok ľudí a len vďaka spoločnosti INTOCAST Slovakia AG môže tradícia magnezitového priemyslu na Hačave stále pokračovať.

Mgr. Martin Pliešovský

ZAČAŤ SA DÁ V KAŽDOM VEKU!

Klavírna hra a hudobná
náuka pre začiatočníkov a
pokročilých.

Pripravím na prijímacie
pohovory na pedagogickú
školu.

Individuálne hodiny
v priestoroch domu kultúry.

Platia sa len náklady
za nájom.

Predám trojizbový byt
so štyrmi balkónmi
na Nábreží Rimavy.
0910 158 697

Predám dom
na sídlisku Klokočova,
vhodný na bývanie i
podnikanie. Zastavaná
plocha 185 m²,
pozemok 326 m² a
drevený garáž.
Cena dohodou.
0944 504 431

Ponúkam
súkromné hodiny
francúzskeho jazyka
pre začiatočníkov a
pokročilých.
Kontakt: 0908 948 413

Predám osobné vozidlo
ŠKODA OCTAVIA
COMBI TDI,
Motor 1896 cm³, 77
KW, prevodovka MT/5,
Strieborná metalíza
svetlá, disky Al,
Stav tachometra
261000 km, alarm,
ťažné zariadenie,
Cena 3500 €,
Kontakt 0915824387

Cyklisti v pretekoch Okolo Malohontu preťali aj Hnúšťu

To, že 4. ročník pretekov Teatro Okolo Malohontu nebude nedeľným cyklovýletom po regióne bolo tušíť už v predvečer akcie. Postaral sa o to dážd', ktorý trval až do nedele, 17. septembra, teda do dňa štartu. Akoby čarovným prúťikom sa dážd' pred štartom zmiernil a až úplne ustúpil a tak sa desiatky pretekárov vydali o 10:30 hod. zabojovať i na mokrej ceste o najlepšie priečky. Cyklisti však okrem šmykľavej cesty bojovali i s chladom. Napriek tomu sa ani jednému z približne 90 pretekárov nič nestalo a do cieľa prišiel každý na svojom dvojkosovom tátošovi. Tým prvým na 120-kilometrovej trati bol nikým neohrozený 20-ročný Adrián Babič z cyklistického tímu FireFly. Svoje prvé víťazstvo na pretekoch Teatro Okolo Malohontu si užil s viac ako trojminútovým náskokom pred druhým, ktorým bol jeho spolužiak z vysokej školy, Dávid Kaško z CK Rimavská Sobota. Trojicu víťazov uzatváral maďarský pretekár Marcell Lippai z tímu ASE Kerékpár. Celkový víťaz, Adrián Babič, však v cyklistike nie je žiadnym nováčikom. Mladý vysokoškolák patrí do slovenskej reprezentácie v cyklistike do 23 rokov. „Tento rok som sa zúčastnil niekoľkých etapových pretekov v Poľsku, Česku. Rovnako aj s klubom chodíme na rôzne medzinárodné preteky,“ priblížil pre Rimava.sk Adrián Babič. Ako povedal, hoci preteky Teatro Okolo Malohontu berie aj ako tréning, je na nich silná konkurencia a dobre si zapreťkal. „Trasa bola super, bolo to veľmi náročné. Počasie bolo striedavé, počas štartu aj v cieľi pršalo. Zjazdy boli veľmi nebezpečné takže sme aj riskovali. Pokúšal som sa zabojovať aj o horské prémie,“ poznamenal Adrián, ktorému kopce vyhovujú. V kategórii Muži 19-29 rokov na 70-kilometrovej trati mala Rimavská

Sobota najväčšie zastúpenie. Filip Balciar je víťazom nielen tejto kategórie, ale aj celkovým víťazom 70-ky. Štefan Penzeš priblížil, že do Hnúšte išiel v hlavnom balíku, z ktorého sa po niekoľkých pokusoch podarilo dostať do úniku domácim jazdcom z CK Rimavská Sobota. „Rozhodujúci bol kopec Brezina, kde som sa snažil vydržať čo najviac vpredu. Hore som mal na nich asi 200-metrovú stratu a v mokrých zjazdoch som ich už nevedel dobehnúť. Až do Hrušova som ich mal na dohľad, kde sa mi už stratili a tak som sám došiel až do cieľa,“ opísal Štefan priebeh pretekov. Našťastie všetci pretekári prišli do cieľa úspešne, bez zranení. Ako povedal pre Rimava.sk riaditeľ pretekov, Marek Urbančok, hoci počasie ani tento rok veľmi neprialo účasť cyklistov bola veľmi pekná. Podľa jeho slov počasie vždy ovplyvňuje preteky aj účasť. „Ale keď je nepriaznivé počasie, tak ten priebeh je väčšinou bezproblémový lebo cyklisti si dávajú väčší pozor a tak isto sme nezaznamenali žiadny pád.“

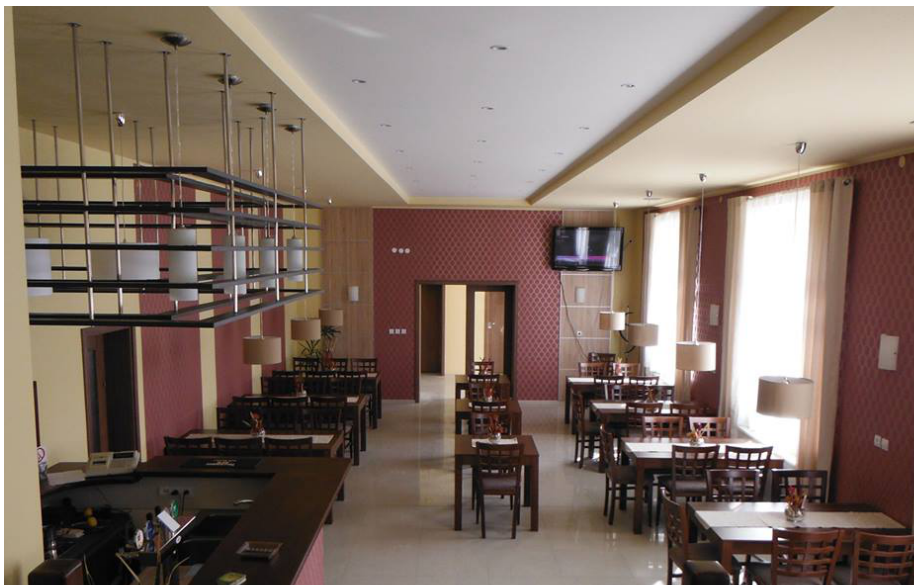
Zdroj i foto: rimava.sk

Prvá septembrová túra bola naplánovaná Národným parkom Muránska planina (Zbojská – Javoriny – Pohronská Polhora). Vykukajúce slniečko nás presvedčilo, že túra bude príjemná pre všetkých 24 zúčastnených turistov. Žltá značka sa drží asfaltovej cesty vychádzajúcej od chaty CSM. Prechádzame Pekárové jamy, kde asfaltka končí a prudkým stúpaním vychádzame pri drevenom zrube. Nezabudneme na spoločné fotenie. Keďže je viditeľnosť dobrá, Klenovský Vepor máme ako na dlani. V diaľke vidieť Ľubietovský Vepor ale aj lazy okolia Brezna. Lesnou cestičkou mierime k rozcestníku Javoriny. Tu stojí informačná tabuľa prírodnej rezervácie Fabova hoľa. Trocha sebazaprenia nechýbalo štyrom turistom, ktorí vybehli aj na Fabovu hoľu. My ostatní sme povytáhovali z batohov nachystané jedlo, občerstvili sme sa, oddýchli a po modrej značke došli až do Pohronskej Polhory. Nenáročná túra je za nami, no pred nami je dvadsaťpäť kilometrový prechod západnou časťou Nízkych Tatier.

Netradične - popod Fabovu hoľu

Originálna talianska pizza
pečená na kameni!

Pizzéria café ZLATÁ HUS Hnúšť'a-Likier

Otvorené: utorok-sobota 10:00-22:00
047/56 21 143

Hnúšťanský hlas
kultúrno-spoločenský
mesačník obyvateľov
Hnúšte a okolia

Vydáva Mesto Hnúšť'a
Francisciho 74
981 01 Hnúšť'a
IČO 00 318 744

Redakcia: MsKS
Rumunskej armády 195
981 01 Hnúšť'a

Náklad 1000 ks
Telefón: 047/542 23 84
msks@hnusta.org
www.hnusta.sk
facebook:

Mestské kultúrne stredisko
v Hnúšti

Redakčná rada:
Zodpovedný redaktor:
Mgr. Diana Vojenčiaková
Technický redaktor:
Mgr. Martin Pliešovský
Členovia:
PhDr. Margita Féderová
Ing. Oľga Maciaková

Redakcia si vyhradzuje právo
upravovať príspevky.
Názory redakcie sa nemusia
zhodovať s názormi autorov
zverejnených príspevkov.
Redakcia nezodpovedá
za ich obsah.

Tlač: NIKARA
M. R. Štefánika 25
963 01 Krupina
ISSN 1339-0511
Registračné číslo MK SR:
EV 3819/09

Čaj o piatej

tanečná zábava (nielen) pre seniorov so
živou hudbou, kultúrnym programom,
rozprávaním o minulosti, občerstvením a
dobrou zábavou

20.október 2017, 17:00 hod.
v spoločenskej sále DK v Hnúšti